

12 Kasım 2021, Sabancı Center

İstanbul, Türkiye

IICEC 11. Konferansı: “Dünyada Enerji ve İklim Trendleri ve Türkiye’ye Yansımaları”

Dünya gündeminin en önemli konu başlıklarından biri olan iklim ve enerji alanındaki küresel gelişmeler ve bunların Türkiye’ye etkileri, Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (IICEC) tarafından İstanbul’da düzenlenen ‘Dünyada Enerji ve İklim Trendleri ve Türkiye’ye Yansımaları’ konferansı ve ‘İş Dünyası Perspektifi’ panelinde ele alındı.

Sabancı Üniversitesi Kurucu Mütevelli Heyeti Başkanı Güler Sabancı, Sabancı Üniversitesi olarak, enerji ve iklim konularına uzun süredir öncelik verdiklerini belirterek, “Sabancı Üniversitesi kampüsünü net-sıfır yapmayı hedefliyoruz. Bunu ilk defa burada sizlerle paylaşıyoruz. Çalışmalara başladık neticelerini de paylaşacağız” dedi.

YASED Başkanı Ayşem Sargın da yeşil dönüşüme ilişkin gündemin uluslararası yatırımların seyri ve gelişimi üzerinde önem kazandığına dikkat çekerek, “Uluslararası yatırımlar, yeşil dönüşümde bir katalizör rolü üstlenecek” diye konuştu.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı ve IICEC Onursal Başkanı Dr. Fatih Birol ise, enerjide hızlı bir değişimin başladığını vurgulayarak, “Dünyada yeni bir enerji sistemi doğuyor. Enerjide değişim başladı ve değişim hızlı bir şekilde devam ediyor” diye konuştu.

İklim ve enerji alanındaki küresel gelişmeler ve Türkiye’ye etkileri, Sabancı Center’da ‘Dünyada Enerji ve İklim Trendleri ve Türkiye’ye Yansımaları’ başlığı ile düzenlenen IICEC Konferansı’nda ele alındı. Sabancı Üniversitesi Kurucu Mütevelli Heyeti Başkanı Güler Sabancı’nın açılış konuşması ile başlayan konferansta YASED Başkanı Ayşem Sargın ve Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı ve IICEC Onursal Başkanı Dr. Fatih

Birol da birer konuşma yaptılar. ‘Dünyada Enerji ve İklim Trendleri ve Türkiye’ye Yansımaları’ konferansının açılış konuşmasını yapan Güler Sabancı, IICEC konferansının önemine vurgu yaparak, Ayşem Sargin, Dr. Fatih Birol ve panelistlere, katkılarından dolayı teşekkür etti.

Güler Sabancı: “Sabancı Üniversitesi kampüsünü net-sıfır yapmayı hedefliyoruz”

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı ve IICEC Onursal Başkanı Dr. Fatih Birol’un, dünya çapında etkili kişilerin sıralandığı Time 100 listesinde bu yıl yer alan tek Türk olduğunu hatırlatan Güler Sabancı, kendisi ile gurur duyduklarını ve bir kez daha tebrik ettiklerini söyledi. Güler Sabancı, konuşmasına şöyle devam etti:

“Daha sürdürülebilir bir geleceği, enerji güvenliğini, rekabetçiliği ve temiz enerjiye geçişi destekleyen enerji politikaları, sürdürülebilir değer odaklı yatırımlar ve yenilikçi iş modelleri ve temiz enerji teknolojileri, ile sağlayabiliriz. Sabancı Üniversitesi olarak, enerji ve iklim konularına uzun süredir öncelik veriyoruz. IICEC’i, bir Enerji ve İklim merkezi olarak, bu iki konunun birbirinden ayıramayacağı vizyonu ile daha temiz ve daha güvenli, dolayısıyla da ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve yeni nesil için daha iyi bir enerji geleceğine katkı sunmak üzere kurduk. 11. yaşına gelen IICEC’in, bu hedeflere katkısını artırıyor olduğunu görmekten mutluluk duyuyorum ve çok memnunum. Bildiğiniz gibi IICEC, geçen yıl Türkiye’de bir ilke imza atarak ‘Turkey Energy Outlook’ çalışmasını yayımladı. Tüm paydaşlar için artık bir yol haritası var ve bu çalışma sektör paydaşları tarafından sahiplenildi, çok olumlu geri dönüşler aldı. Bu, ‘Referans’ niteliğinde bir çalışma oldu. IICEC, bir diğer büyük projesi olan, ‘Türkiye’de Elektrikli Araçlar Görünümü’ çalışmasını da Aralık ayında kamuoyu ile paylaşacak. Bu çalışmada, Türkiye’de elektrikli araçlar, e-mobilite ekosistemi ve büyüme perspektifi ve getireceği fırsatlar, birlikte sunulacak.

IICEC önümüzdeki dönemde bizleri yine enerji ve iklim alanlarında en önemli dinamikler üzerinde güncel buluşturmaya devam edecek. Bunun için de Dr. Fatih Birol’a Onursal Başkan olarak IICEC’in gelişimine destekleri için de tekrar teşekkür ediyorum. Dr. Fatih Birol, Başkanlığı ile Uluslararası Enerji Ajansı’nı

'küresel temiz enerji dönüşümü'ne liderlik eden bir organizasyon niteliğine ulaştırdı. Temiz enerji dönüşümü için kritik olan 'Yol Haritası'nın belirlenmesi için, G7 Devlet Başkanları ve COP26 İklim Zirvesi Başkanı'ndan gelen talep üzerine Uluslararası Enerji Ajansı tarafından hazırlanan 'Net Zero by 2050' raporu, uluslararası iklim hedeflerine ve daha temiz ve güvenli bir enerji geleceğine ulaşmak için, enerji sektörünün nasıl bir dönüşüm geçirmesi gerektiğine dair, karar vericilere önemli mesaj ve tavsiyeleri ortaya koydu. Ayrıca IIEEC'in destekçileri olan Yönetim Kurulu üyelerine de teşekkür ediyorum.

Bugün Sabancı Üniversitesi ile ilgili bir bilgiye de ilk defa sizlerle paylaşmak istiyorum. Sabancı Üniversitesi kampüsünü net-sıfır yapmayı hedefliyoruz. Bunun için çalışmalara başladık. Neticelerini de yine sizlerle paylaşacağız."

"Yeşil dönüşüm gündemi uluslararası yatırımların seyri ve gelişimi üzerinde önem kazandı"

Konferansta konuşan Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı Ayşem Sargın, şunları söyledi: "Pandemi sonrasında küresel ve ülke düzeyinde yaşamakta olduğumuz en olumlu gelişme; yeşil dönüşüme ilişkin gündemin uluslararası yatırımların seyri ve gelişimi üzerinde önem kazanmış olması. Dünya yatırım raporunun 2021 yılı teması, COP26 gündemini de işaret eder şekilde 'sürdürülebilir bir toparlanma' konusuna odaklandı ve yeşil yatırımlar yapma ve yeşil finansman imkanlarındaki artışı işaret ederek önümüzde önemli fırsatlar olduğunu işaret etti. Pandemiden çıkışta ve iklim değişikliği ile mücadelede tüm küresel aktörler uluslararası iş birliğinin başarının temeli olduğu konusunda fikir birliği içinde. Ancak konu sadece dönüşümden ibaret değil ve üzerinde durmamız gereken konu aslında kalıcı, sürdürülebilir bir dönüşümü, olabildiğince kapsayıcı olarak sağlamak. Uluslararası yatırımlar, yeşil dönüşümde bir katalizör rolü üstlenecek."

"Glasgow'dan enerji dünyasına ve yatırımcılara açık bir mesaj gitti"

IIEEC Konferansı'nda, Dünya enerji piyasalarında yeni bir trendin artık var olduğunu vurgulayan Dr. Fatih Birol, şöyle devam etti:

"Enerji piyasalarında kesin bir trend var. Ufukta yeni bir dünya enerji sistemi doğuyor. Son 30 yılda

dünya enerji piyasasına baktığınız zaman yüzde 80'i fosil yakıtlar. Kömür, doğalgaz ve petrol hiç değişmedi ama bu değişim başladı. Değişim hızlı bir şekilde devam ediyor ve bunun hızının ne kadar olacağına da Glasgow ve kabilindeki hükümetlerin kararları olacak. Dünyadaki bütün ülkeler sırasıyla Paris Antlaşması'nı kabul ettiler. Türkiye'de dün itibarıyla bu yasalastı bu son derece güzel bir şey. Ülkelerin birçoğu 2050 ile ilgili bazıları biraz daha sonra emisyonları nasıl sıfıra indireceklerine dair hedef koydular. Glasgow'dan enerji dünyasına ve yatırımcılara son derece açık bir mesaj gitti. Mesaj da şu: 'sen yatırımcı bundan sonra eğer fosil yakıtlara yatırım yapmaya devam edersen et, ama bak dikkat et yatırımın biraz riskli olabilir'. Yani isterseniz iklim değişikliğine inanın inanmayın fosil yatırımı sevin sevmeyin artık yatırımcıların kafasında fosil yakıtla özellikle kömüre yatırım yapmanın riski artık hesaplara bir parametre olarak girdi. Bence bu Glasgow'dan çıkan en önemli mesaj dünyadaki yatırımcılara bence bu bunun altını çizmek lazım. Baktığımızda; iklim değişikliğine neden olan emisyonların yüzde 80'i enerjiden geliyor. O halde iklim değişikliğine bulunacak çözüm enerji sektöründen geçiyor. Bunun içinde ne yapmak lazım enerji sektöründe müthiş bir dönüşüme ihtiyaç var. Güler Hanım da söyledi, G7 liderleri COP Başkanlığı, bize dedi ki; siz bir tane yol haritası hazırlar mısınız? 2050 yılına kadar enerji dünyasının ne olması gerekir ki, emisyonlar sıfıra gelsin. Biz, büyük bir ekip kurduk ve birçok dünyadaki uluslararası teşkilatlarla çalışarak yol haritası hazırladık. Gerçekten baktığımızda emisyonların sıfıra gelmesi için tarihte eşi benzeri olmamış değişimlerin olması gerekiyor.

“Sıfır emisyon için üç tane ev ödevi var”

Üç tane ev ödevi var: Birincisi; özellikle dünya için son derece kritik olan 2030'a kadar şu anda piyasalarda olan kullandığımız temiz enerji teknolojilerinin artışını üç misli daha hızlandırmalıyız. İkincisi; şu anda piyasada olmayan ama araştırma geliştirme deneme faaliyetleri olan yeni temiz enerji teknolojilerini en kısa zamanda inovasyon yolu ile enerjinin bir parçası haline getirmeliyiz. Üçüncüsü; şu anda kullandığımız fosil yakıtların tüketiminde büyük bir düşüş görmemiz lazım.

“Türkiye'nin çatı üstü güneş sisteminde muazzam bir potansiyeli var”

Türkiye güneşte çok ciddi bir atılım yaptı ama şu anda bile toplam güneş potansiyelimizin yüzde 3'ünü kullanıyoruz. Muazzam bir potansiyel var. Bu birçok ülkede başarı ile kullanılan ve insanların kendi kendine güneşten elektrik ürettikleri bir sistem. Türkiye, sadece elektrik üretme konusunda değil, yine evlerde, sanayi tesislerinde, bloklarda, okullarda güneşten çatı üzerinde güneşten elektrik üretebiliyor, hatta ihraç yapabilecek ülke konumuna da gelebilir.

“Ne doğalgazda ne petrolde bir kıtlık yok, önemli olan bunun piyasalara gönderilmesi”

Bugün, doğalgaz fiyatlarında Avrupa, Asya, Amerika'da yukarı doğru baskı görüyoruz. 2019'da 5 dolar iken, bugün 25 dolara gelmiş durumda. Birincisi; dünya ekonomisi 2021 yılında yüzde 6'lık bir büyümeyi görüyor. Bu son 50 yılda dünyanın gördüğü en büyük ekonomik büyüme. Bu büyüme ateşleyen enerji maalesef, diyeceğim fosil yakıtlar. Doğalgaz petrol ve kömürde inanılmaz bir büyüme görüyoruz. İkinci neden; bazı ülkelerde önemli ülkelerde ekstrem hava durumları yaşandı. Üçüncüsü de doğalgaz üretim tesislerinde 2020 yılında yapılması gereken birçok bakım çalışması Covid yüzünden yapılamayınca tesisler duruma geldi. Ama şunu söyleyeyim; ne doğalgazda ne petrolde bir kıtlık yok. Yeteri kadar doğalgaz da petrolde var. Önemli olan bunun piyasalara gönderilmesi.”

İklim ve enerjideki son gelişmeler, sektör ve şirketler açısından değerlendirildi

Konuşmaların ardından 'İş Dünyası Perspektifi' paneline geçildi. Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet Erdem moderatörlüğünde gerçekleşen panelde, Zorlu Enerji CEO'su Sinan Ak, Borusan Holding CEO'su Erkan Kafadar, Baker Hughes, TPS Ülke Lideri Merve Öztunç, Sanko Enerji CEO'su Hakan Yıldırım ve Sabancı Holding Enerji Grup Başkanı Kıvanç Zaimler, iklim ve enerji alanındaki son gelişmeleri, sektör ve şirketler açısından değerlendirdiler.

“Türkiye yenilenebilir enerji kurulu gücü olarak Avrupa'da 5'inci, Dünya'da 12'inci sırada”

Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet Erdem:

“Küresel olarak ve ülkemizde kalkınmanın devamı ve refah düzeyinin artması için daha fazla ve daha temiz enerji sağlamamız gerekiyor. Bu anlamda enerji dönüşümü büyük önem taşıyor. Bu dönüşüm ancak politikaların, enerji şirketlerinin ve sektörlerin birlikte ve uyum içerisinde çalışması ile mümkün olabilir. Enerjide bağımsızlık ve temiz enerji geleceği için atılan adımlarla Türkiye bugün yenilenebilir enerji kurulu gücü noktasında Avrupa'da 5'inci, Dünya'da 1'nci sırada bulunuyor. Ülkemizin Paris anlaşması çerçevesindeki hedeflerine ulaşması, uluslararası rekabetçiliğini koruyabilmesi için kritik olan bu dönüşümün gerçekleşmesi amacıyla da gerekli düzenleme ve uygulamaların yürürlüğe girmesi büyük önem taşıyor. Bunun için de tüm paydaşlar olarak elbirliği ile çalışmaya devam etmeliyiz.”

“Yenilenebilir enerji içinde hidrojenin rolü de artıyor”

Zorlu Enerji CEO'su Sinan Ak:

“Dünya 2050 Paris Anlaşması hedeflerine ulaşmak için düşük karbonlu enerji sistemlerine geçmeye odaklanırken, yenilenebilir enerji içinde hidrojenin rolü de artıyor. Bugün Avrupa'nın tamamen gündemine oturmuş durumda olan hidrojen; özellikle çelik, çimento, rafineri ve petrokimya sektörleri gibi yüksek sıcaklıkta üretim yapan sanayileri ve ulaştırma sektörünü dönüştürme potansiyeline sahip durumda. Yenilenebilir enerji ile birlikte Enerjinin İnterneti (IoE), Blokchain, yapay zeka gibi birçok farklı teknoloji de enerji sektörünün daha sürdürülebilir bir yapıya dönüşmesinde önemli rol oynayacak. Bu alandaki dijital dönüşüm ve yatırımların doğru stratejilerle hayata geçirilmesi enerjinin üretim, dağıtım ve tüketiminde maliyetleri düşürecek, arz güvenliğini sürdürecektir, atıl enerjinin değerlendirilmesini, kayıpların azaltılmasını sağlayacak ve yenilenebilir enerji kaynaklarıyla yeni mikro şebekeler yaratılmasına, şeffaf ve takip edilebilir üretim verileriyle tüketimin güvenle yönetilmesine imkân verebilecektir.”

“2030'da karbon nötr olmayı hedefliyoruz”

Borusan Holding CEO'su Erkan Kafadar:

“Enerjiye sadece üretim açısından bakmıyoruz. Üretim tesisleri, fabrikaları olan bir Grup olarak, tükettiğimiz enerjiye de dikkat ediyoruz. Şirketlerimizde enerji kullanımlarını takip ediyoruz. Ürettiğimiz mal ve hizmetlerin kapsam 1 ve 2, hatta ileride mümkün olursa kapsam 3 emisyonlarını takip etmeyi ve gerekli aksiyonların almayı ve 2030’da karbon nötr olmayı hedefliyoruz. Bununla birlikte rüzgar enerjisinin, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de küresel iklim değişikliği ile mücadelenin kilit enerji kaynaklarından biri olacağını düşünüyoruz. Ülkemizin mevcut rüzgar potansiyelinin artan bir hızda yatırımlara dönüşerek değerlendirileceğine, bu yerli, temiz ve yenilenebilir kaynağın Türkiye’nin sürdürülebilir kalkınmasına en önemli hizmeti vereceğine olan inancımız tam.”

“Çevresel etkiyi azaltmak için, önemli adımlar atmaya taahhüt ediyoruz”

Baker Hughes, TPS Ülke Lideri Merve Öztunç:

“Baker Hughes, enerji teknolojisi şirketi olarak, iklim değişikliğinin dünyanın karşı karşıya olduğu en önemli zorluklardan biri olduğuna inanıyoruz ve enerji sektörünün gezegenimiz üzerindeki çevresel etkisini azaltmak için, önemli adımlar atmaya taahhüt ediyoruz. İklim Değişikliği konusundaki şirket politikalarımız ve Paris İklim Anlaşması Taahhüdümüz ile de bu adımları destekliyoruz. 2050 yılına kadar sera gazı emisyonlarımızı net sifıra indirmeyi, müşterilerimizin emisyonları azaltmasına yardımcı olmak için mevcut ürün ve hizmetleri devreye almayı ve enerjinin geleceği için yeni teknolojilere yatırım yapmayı taahhüt ediyoruz. Misyonumuzun özü, bugün en yüksek verimliliğe sahip çözümleri sunmak ve enerjinin karbondan arındırılmasına giden yolu ileriye taşımaktır.”

Öztunç ayrıca, başta enerji ve tüm sektörlerdeki kadın rollerinin güçlenmesi çalışan oranının artmasına da vurgu yaparak, IICEC’e bu konuda gösterdiği özen ve hassasiyet nedeni ile teşekkür etti.

“Karbonsuz yeni ekonomik düzene geçiyoruz”

Sanko Enerji CEO'su Hakan Yıldırım:

“Dünya, son 10 yılda ‘karbonsuz yeni ekonomik düzene geçiş’ eşliğinde. Bu durum, hepimizin hayatını

tepeden tırnağa etkiliyor. Şirketlerin karbona 'bütünleşik' bir açıdan bakmasını önemsiyorum. "Ben bir üretici olarak hangi noktalarda karbon emisyonu oluşturuyor ya da oluşturulmasına neden oluyorum, bunu nasıl gidermeliyim" sorusunu sürekli kendimize sormak zorundayız. Enerji sektörünün bu noktada vereceği sınavın diğer sektörler için de yol gösterici olacağını düşünüyorum. Yeşil enerjiye yatırımların son sürat artması ve temiz enerji teknolojilerine erişimin herkes için sağlanması şartına uyabilir, ayrıca enerji verimliliği konusuna da büyük bir dikkatle eğilirsek sektör olarak hedeflerimizi yerine getirebiliriz."

Dönüşüm, sosyal farkındalık ve gerçekçi hedeflerle de desteklenmeli

Sabancı Holding Enerji Grup Başkanı Kıvanç Zaimler:

"Sürdürülebilirlik odağında yaşanan enerji dönüşümü, iklim ve çevre konuları, dönüşümün maliyeti ve tüketici fiyatlarına etkisi ile birlikte arz güvenliğinin sağlanması gibi ana konuların optimizasyonu üzerinde ilerlemek zorundadır. Bu enerji dönüşümünün başarısı için inovasyon ve yeni enerji teknolojileri, en kritik öğeler olarak ön plana çıkacaktır. Dönüşüm, sosyal farkındalık ve gerçekçi hedeflerle de desteklenmelidir."